

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò của báo chí - truyền thông trong kỷ nguyên mới

PGS, TS. MAI ĐỨC NGỌC

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: maiducngoc195@gmail.com

Nhận ngày 10 tháng 3 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 6 năm 2025.

Tóm tắt: Tư tưởng Hồ Chí Minh là tài sản tinh thần vô cùng quý giá của dân tộc Việt Nam. Trách nhiệm của các thế hệ người Việt Nam hôm nay và mai sau, trước hết là của chủ thể lãnh đạo - quản lý xã hội là phải giữ gìn và phát huy những giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người cả trong lý luận và thực tiễn, trong đó có việc vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò của báo chí - truyền thông trong kỷ nguyên mới.

Từ khoá: tư tưởng Hồ Chí Minh; vai trò; báo chí - truyền thông; kỷ nguyên mới.

Abstract: Ho Chi Minh's thought is an invaluable spiritual legacy of the Vietnamese nation. It is the responsibility of current and future generations of Vietnamese people (especially those in leadership and governance) to preserve and promote the values of his ideology, ethics, and style, both in theory and in practice. One important aspect of this responsibility is the creative application and development of Ho Chi Minh's thought on enhancing the role of the press and media in the new era.

Keywords: Ho Chi Minh's thought; role; press and media; new era.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của báo chí cách mạng Việt Nam

- Báo chí là một mặt trận trong công cuộc bảo vệ và xây dựng đất nước

Tại Đại hội lần thứ III, Hội Nhà báo Việt Nam (năm 1962), Người chỉ rõ: "Đối với những người viết báo chúng ta, báo chí là một mặt trận, cây bút là vũ khí sắc bén, bài báo là tờ lịch cách mạng để động viên quần chúng đoàn kết đấu tranh, chống chủ nghĩa thực dân cũ và mới, chống chủ nghĩa đế quốc đứng đầu là đế quốc Mỹ, vì độc lập dân tộc, tiến bộ xã hội và hòa bình thế giới"⁽¹⁾.

Trên cơ sở nhận thức rõ "một tờ báo có ảnh hưởng trong dân chúng rất mạnh"⁽²⁾, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, báo chí phải thúc đẩy phong trào đấu tranh chính trị không chỉ ở trong nước mà còn

ở các nước tham chiến. Dưới ánh sáng soi đường của tư tưởng Hồ Chí Minh, hoạt động báo chí cách mạng đã đi tiên phong trong đấu tranh chính trị, tạo điểm tựa vững chắc trong đấu tranh chống lại các hoạt động chống phá, công kích của các thế lực thù địch, phản động trên các lĩnh vực, đặc biệt là trên lĩnh vực tư tưởng, lý luận, góp phần bảo vệ thành quả của cách mạng, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, bảo vệ nhân dân, xây dựng chế độ mới. Như vậy, là một mặt trận trong công cuộc bảo vệ và xây dựng đất nước, báo chí góp phần to lớn vào thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của đất nước, là công cụ đặc lực để tuyên truyền, định hướng cho việc vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng vào thực tiễn ở từng chặng đường cách mạng

của đất nước.

- *Báo chí cung cấp thông tin về tình hình thế giới, trong nước và lãnh đạo dư luận*⁽³⁾

Vận dụng những chỉ dẫn về công tác tổ chức báo chí của Lênin, Hồ Chí Minh nhấn mạnh: *Để làm tròn nhiệm vụ tuyên truyền, tổ chức, hướng dẫn, thì các báo chí ta cần phải gần gũi quần chúng hơn nữa*⁽⁴⁾. *Không biết lãnh đạo dư luận, không biết thúc đẩy và nâng cao tinh thần đấu tranh của nhân dân*⁽⁵⁾ là một trong những khuyết điểm của báo chí. Dư luận có vai trò to lớn trong đấu tranh chống kẻ thù xâm lược, tố cáo bộ mặt xâm lược và các tội ác chiến tranh của chúng, làm dấy lên lòng căm thù trong nhân dân, thúc đẩy họ đứng lên đánh giặc. Dư luận cũng có vai trò to lớn trong đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực trong xã hội, chống tham nhũng, quan liêu, lãng phí.

Ý thức báo chí là kênh cung cấp thông tin rất quan trọng về tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội và có vai trò quan trọng trong việc định hướng dư luận, cho nên Người yêu cầu rất cao đối với việc làm báo phải hết sức cẩn thận về quan điểm chính trị, về hình thức, về nội dung, về cách viết. Người yêu cầu khắt khe với việc thông tin, phải *chân thực, chính xác, phải bắt nguồn từ thực tế cuộc sống với những con số, những sự kiện đã được xem xét kiểm tra, chọn lọc, phải đúng sự thật. Không được bịa ra*⁽⁶⁾; *Chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết*⁽⁷⁾ phải *thận trọng* đến từng chi tiết, từng số liệu trích dẫn trong bài.

- *Là cơ quan ngôn luận của các tổ chức đảng, Nhà nước, tổ chức xã hội, báo chí đóng vai trò tuyên truyền, cổ động, tổ chức, lãnh đạo dân chúng, làm dân chúng tin tưởng vào đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước*

Theo Hồ Chí Minh, báo chí cách mạng là đội quân đi đầu trong công tác tư tưởng, là vũ khí lý luận cách mạng, là công cụ đắc lực để tuyên truyền sâu sắc chủ nghĩa Mác - Lênin, chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước. Trên cơ sở bám sát chủ trương, đường lối của Đảng, báo chí cách mạng góp phần tích cực vào việc xây dựng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, củng cố nền tảng hệ tư tưởng vững chắc

cho các tầng lớp nhân dân.

Một tờ báo phải làm tốt vai trò của mình là tuyên truyền và có mục đích hướng tới, qua đó truyền tải những thông điệp ý nghĩa tới người đọc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ dạy: *Tuyên truyền là đem một việc gì nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm*. *Muốn thành công, phải biết cách tuyên truyền*⁽⁸⁾. Muốn tuyên truyền đạt hiệu quả có nhiều cách khác nhau, song trên mặt trận tuyên truyền thì báo chí có vai trò rất quan trọng, Hồ Chí Minh coi báo chí là *vũ khí* tiên công kẻ thù trên mặt trận tư tưởng.

Để công tác tuyên truyền trên mặt trận báo chí có hiệu quả, để *vũ khí* trực diện tấn công vào kẻ thù thì phải xác định và nhất quán một đề tài xuyên suốt. Đề tài đó thể hiện rõ báo chí đó hướng về mục đích gì đồng thời cũng thể hiện tính chiến đấu của báo chí cách mạng. Xuyên suốt các tờ báo cách mạng với ngòi bút của mình, Hồ Chí Minh tập trung vào nhiệm vụ *chống thực dân đế quốc, chống phong kiến địa chủ, tuyên truyền độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội*⁽⁹⁾. Báo chí cách mạng không chỉ tố cáo, lên án kẻ thù và thức tỉnh quần chúng mà còn đề cao tính chính nghĩa của cuộc chiến đấu, làm sáng tỏ mục tiêu của sự nghiệp cách mạng, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước nhằm động viên quần chúng tự giác, tự nguyện tham gia cách mạng.

- *Báo chí phản ánh sự nghiệp cách mạng của quần chúng và ý nguyện của nhân dân*

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, nhiệm vụ báo chí cách mạng là phải tiên phong trong đấu tranh không khoan nhượng với những gì đi ngược lại quy luật của lịch sử, vạch trần tính chất phản động, giả dối, bịp bợm của kẻ thù dân tộc. Người yêu cầu báo chí cách mạng phải tập trung vào nhiệm vụ thức tỉnh nhân dân, động viên nhân dân đứng lên làm cách mạng, đánh đổ chế độ thực dân, phong kiến, giải phóng dân tộc, giành lấy chính quyền. Khi có chính quyền thì cổ vũ, giúp đỡ nhân dân bảo vệ thành quả cách mạng, tiến hành các cuộc kháng chiến chống xâm lược, giành độc lập, xây dựng đất nước phồn vinh. Người đã lập ra nhiều tờ báo khác để tuyên truyền, giáo dục lòng yêu

nước, giác ngộ tinh thần đoàn kết, liên minh, làm cách mạng cho quần chúng nhân dân. Dưới sự lãnh đạo của Người, báo chí cách mạng Việt Nam đã giương cao ngọn cờ cách mạng, nói lên ý chí, khát vọng của dân tộc và chỉ rõ phương hướng đấu tranh của Nhân dân Việt Nam vì độc lập, tự do và chủ nghĩa xã hội.

- Báo chí truyền tải thông điệp hòa bình, tinh thần chính nghĩa của cuộc kháng chiến ở Việt Nam đến các nước trên thế giới

Ngay từ năm 1919, thông qua kênh báo chí, lần đầu tiên Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh đưa vấn đề chính trị của Việt Nam ra thế giới, đòi cho Việt Nam những quyền lợi cơ bản chính đáng và thiết thực. Đây là dấu hiệu mới trong cuộc đấu tranh của dân tộc Việt Nam trên con đường đi tới độc lập, tự do. Về sau, ở nhiều thời điểm quan trọng khác, Hồ Chí Minh cũng thông qua báo chí cho nhân dân thế giới hiểu đúng hơn về cuộc chiến mà nhân dân Việt Nam đang thực hiện cũng như tình cảnh và khát vọng chính đáng của nhân dân Việt Nam. Người nhận định "Báo chí của ta đã có một địa vị quan trọng trong dư luận thế giới. Định rất chú ý, bạn rất quan tâm đến báo chí ta"⁽¹⁰⁾.

Cùng với việc nhấn mạnh vai trò của báo chí trong việc thực hiện nhiệm vụ cách mạng Việt Nam, Người cũng chỉ rõ: "Báo chí của ta thì cần phải phục vụ nhân dân lao động, phục vụ chủ nghĩa xã hội, phục vụ cho đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà, cho hoà bình thế giới"⁽¹¹⁾. Báo chí cách mạng phơi bày tội ác của địch, "phò chính trừ tà", cổ vũ, khơi dậy ý chí đấu tranh của quần chúng, thổi bùng lên ngọn lửa yêu nước trong lòng dân tộc, khơi gọi lương tri của nhân loại tiến bộ ủng hộ cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam.

Nói tóm lại, trong tư tưởng Hồ Chí Minh, báo chí là vũ khí cách mạng sắc bén trên mặt trận tư tưởng, chính trị, là công cụ hữu hiệu để tuyên truyền, giáo dục, định hướng dư luận xã hội, củng cố niềm tin, đồng thuận xã hội, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân, đoàn kết quốc tế nhằm thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ chủ nghĩa xã hội (CNXH) ở Việt Nam.

2. Kỷ nguyên mới và yêu cầu đặt ra đối với việc phát huy vai trò của báo chí - truyền thông ở Việt Nam

Trong những bài viết, bài nói mới nhất của mình, Tổng Bí thư Tô Lâm đã đề cập đến quan niệm về kỷ nguyên phát triển mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam. Đây chính là giai đoạn có tính bước ngoặt để đưa dân tộc ta, đất nước ta "cất cánh" thành công và đạt được mục tiêu trở thành nước xã hội chủ nghĩa (XHCN) phát triển, thu nhập cao vào năm 2045, đánh dấu tròn 100 năm thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà (nay là Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam)⁽¹²⁾. Để làm được điều này đòi hỏi tất cả các lĩnh vực, trong đó có báo chí - truyền thông cần vươn mình mạnh mẽ để đưa xã hội tiến lên. Muốn vậy, báo chí - truyền thông cần đáp ứng được những yêu cầu sau:

Thứ nhất, cần xây dựng hệ thống báo chí - truyền thông tinh gọn, mạnh, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Để tạo được sự chuyển mình mạnh mẽ, báo chí - truyền thông cần một cuộc tái cấu trúc, tập trung nguồn lực để thực hiện tốt nhất chức năng, nhiệm vụ của mình. Trong thời gian qua, báo chí - truyền thông đã có sự phát triển nhanh chóng cả về chiều rộng và chiều sâu, tuy nhiên, đã có lúc, có nơi bộc lộ sự thiếu hiệu quả, thậm chí có những biểu hiện lãng phí nguồn lực xã hội, chưa thực hiện tốt vai trò định hướng dư luận xã hội và là công cụ mạnh mẽ của Đảng, Nhà nước và nhân dân trong cách mạng XHCN trên lĩnh vực tư tưởng - văn hoá. Xu hướng thương mại hoá, chạy theo lợi nhuận, gây ra những hậu quả không nhỏ cho sự phát triển lành mạnh của môi trường thông tin - truyền thông rất cần được chấn chỉnh kịp thời để đáp ứng được yêu cầu của kỷ nguyên mới.

Thứ hai, cần tăng cường đầu tư về mọi mặt để báo chí - truyền thông đáp ứng tốt yêu cầu của chuyển đổi số quốc gia. Trong kỷ nguyên mới, xu hướng chuyển đổi số, cách mạng khoa học - công nghệ là cơ hội có một không hai để các nước đang phát triển đẩy nhanh quá trình hiện đại hoá, đạt được sự phát triển "rút ngắn", vì vậy, các lĩnh vực, trong đó có báo chí - truyền thông cần đáp ứng tốt

yêu cầu này.

Thứ ba, cần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực báo chí - truyền thông để đáp ứng yêu cầu kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói: Muốn có CNXH cần có những con người XHCN. Do đó, để đất nước bước vào kỷ nguyên mới thành công cần có những con người mới có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất và năng lực chuyên môn cao. Trong lĩnh vực báo chí - truyền thông, cần xây dựng đội ngũ những người làm báo chí - truyền thông có tâm - tầm - tài để đảm đương trọng trách người chiến sỹ cách mạng trên mặt trận tư tưởng - văn hoá.

Thứ tư, cần phát huy mạnh mẽ vai trò của báo chí - truyền thông trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Báo chí - truyền thông cần tiếp tục là vũ khí tinh thần sắc bén trên lĩnh vực tư tưởng để bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, bảo vệ sự nghiệp đổi mới, xây dựng CNXH của dân tộc ta trong kỷ nguyên mới. Báo chí - truyền thông cần đóng góp mạnh mẽ vào việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng, tuyên truyền, giáo dục, định hướng dư luận xã hội trong những vấn đề lớn của đất nước, củng cố niềm tin của Nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, vào chế độ XHCN. Báo chí - truyền thông góp phần tăng cường sự đồng thuận xã hội, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, tranh thủ sự giúp đỡ, ủng hộ quốc tế để phát triển đất nước nhanh và bền vững.

3. Định hướng giải pháp vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò của báo chí - truyền thông Việt Nam trong kỷ nguyên mới

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò của báo chí - truyền thông Việt Nam trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, chúng tôi đề xuất cần thực hiện các định hướng giải pháp sau đây:

3.1. Tăng cường tính đảng, tính cách mạng trong phát triển báo chí - truyền thông thời kỳ mới

Báo chí - truyền thông có mục tiêu cao nhất là phục vụ sự nghiệp cách mạng xây dựng CNXH, vì lợi ích của đông đảo nhân dân. Vì vậy, báo chí - truyền thông phải góp phần cổ vũ, định hướng,

tham gia vào sự nghiệp cách mạng của dân tộc nói chung và cách mạng trên lĩnh vực tư tưởng - văn hoá nói riêng.

Báo chí - truyền thông phải truyền tải đúng đắn, đầy đủ, khách quan đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, truyền bá, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và lý luận về đường lối đổi mới của Đảng.

Báo chí - truyền thông phải giữ vững định hướng XHCN trên lĩnh vực tư tưởng. Chống lại mọi âm mưu chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng, chống phá đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, chống lại âm mưu của các thế lực thù địch làm lung lạc niềm tin của nhân dân đối với con đường đi lên XHCN ở nước ta, chống phá âm mưu truyền bá ý thức hệ tư tưởng tư sản phản động, những tư tưởng sai trái, thù địch. Bên cạnh việc chống lại các quan điểm sai trái, thù địch, báo chí - truyền thông cần lan toả mạnh mẽ các sản phẩm truyền thông có tính cách mạng, phản ánh và cổ vũ sự nghiệp cách mạng XHCN của dân tộc, tạo ra môi trường truyền thông lành mạnh, theo định hướng XHCN.

Để làm được điều này, trong thời gian tới, chúng ta cần thực hiện tốt những yêu cầu sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức của các chủ thể lãnh đạo, quản lý báo chí - truyền thông và các cơ quan báo chí - truyền thông về phát huy tính cách mạng của báo chí - truyền thông Việt Nam thời kỳ mới; đổi mới công tác tuyên truyền và phổ biến đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước trên báo chí - truyền thông nhằm tăng cường tính cách mạng của báo chí - truyền thông.

Thứ hai, tăng cường sự lãnh đạo, định hướng của Đảng và quản lý của Nhà nước đối với báo chí - truyền thông. Ở Việt Nam, trong thời kỳ quá độ lên CNXH hiện nay, Đảng lãnh đạo báo chí - truyền thông là một nguyên tắc tối thượng, tiên quyết. Đảng lãnh đạo báo chí - truyền thông bằng Cương lĩnh chính trị, chiến lược, các định hướng về chính sách và chủ trương công tác, bằng tuyên truyền thuyết phục, vận động, tổ chức, kiểm tra. Đảng lãnh đạo báo chí - truyền thông thông qua các cơ quan

nhà nước, thể chế hóa, cụ thể hóa đường lối, quan điểm của Đảng thành luật pháp, chính sách đối với báo chí - truyền thông. Đảng lãnh đạo báo chí - truyền thông thông qua các tổ chức đảng trong các cơ quan báo chí - truyền thông, trong các cấp hội nhà báo, hội xuất bản, cơ quan chủ quản báo chí - truyền thông. Đảng lãnh đạo thông qua việc bố trí, đào tạo, quản lý cán bộ lãnh đạo cơ quan báo chí - truyền thông và công tác tổ chức - cán bộ đối với các cơ quan báo chí - truyền thông.

Thứ ba, nâng cao phẩm chất, năng lực và phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ, đảng viên công tác tại các cơ quan báo chí - truyền thông, cơ quan quản lý báo chí - truyền thông. Tăng cường giáo dục lý luận chính trị, lý tưởng cách mạng cho đội ngũ làm báo chí - truyền thông. Tăng cường trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan quản lý nhà nước và cơ quan báo chí - truyền thông. Đào tạo, bồi dưỡng và nâng cao năng lực đội ngũ làm báo chí - truyền thông.

Thứ tư, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của Đảng đối với công tác lãnh đạo, quản lý phát triển báo chí - truyền thông; hoàn thiện thể chế, chính sách, pháp luật của Nhà nước theo hướng tăng cường tính cách mạng trong phát triển báo chí - truyền thông thời kỳ mới; xây dựng các trung tâm nghiên cứu và tư vấn chuyên nghiệp xây dựng chiến lược về báo chí - truyền thông.

3.2. Tăng cường chuyển đổi số báo chí - truyền thông

Trong lĩnh vực báo chí - truyền thông, chuyển đổi số, trước hết chính là việc sử dụng các công cụ, giải pháp công nghệ số để đổi mới mô hình, cách thức tác nghiệp, sản xuất và phân phối nội dung theo hướng tối ưu hóa mô hình tổ chức hoạt động của các cơ quan báo chí - truyền thông. Đây chính là hoạt động ứng dụng công nghệ số để làm mới quy trình truyền thông trong sáng tạo và phân phối cũng như hưởng thụ các sản phẩm và dịch vụ báo chí - truyền thông. Để thực hiện bước chuyển này, các đơn vị, chủ thể hoạt động trong lĩnh vực báo chí - truyền thông phải thực hiện số hóa thông tin liên quan đầu vào của hoạt động báo chí - truyền thông và số hóa các quy trình tác nghiệp. Thực chất

là chuyển đổi thông tin trên giấy và các quy trình thủ công thành định dạng kỹ thuật số, là sử dụng công cụ kỹ thuật số để tự động hóa và cải thiện cách làm việc hiện tại. Đây được xem là bước khởi đầu của quá trình chuyển đổi số. Hiện nay, nhiều cơ quan báo chí - truyền thông ở Việt Nam đã và đang triển khai quá trình chuyển đổi số, góp phần đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động, nhất là hoạt động kinh doanh sản phẩm và dịch vụ báo chí - truyền thông số.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển báo chí - truyền thông trong thời kỳ chuyển đổi số, chúng ta cần quán triệt một số nội dung sau:

Một là, phải nắm vững và vận dụng, phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí - truyền thông, quán triệt sâu sắc và toàn diện tư tưởng của Người trong các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước về báo chí - truyền thông. Di sản tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng tiếp tục là nền tảng tư tưởng, lý luận cho sự hoàn thiện đường lối về báo chí - truyền thông cách mạng của Đảng và Nhà nước hiện nay và trong tương lai.

Hai là, phải đầu tư kỹ thuật, hạ tầng hiện đại phục vụ công tác báo chí - truyền thông. Hiện nay, kỷ nguyên truyền thông số đòi hỏi phải có kết cấu hạ tầng công nghệ thông tin đủ điều kiện và năng lực để xây dựng các cơ quan báo chí - truyền thông số, trong đó chuyển dần sang in ấn và phát hành báo chí số, đáp ứng kịp thời nhu cầu, xu hướng của độc giả.

Ba là, nâng cao năng lực chuyên môn và ý thức trách nhiệm xã hội, đạo đức nghề nghiệp của người làm báo chí - truyền thông trong thời đại số. Đây là vấn đề quan trọng của các cơ quan quản lý, các cơ sở đào tạo và trách nhiệm của các cơ quan báo chí - truyền thông trong công tác quy hoạch, quản lý, đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ hiện nay. Trong đời sống báo chí - truyền thông hiện đại, đòi hỏi ở người làm báo những trọng trách, nhiệm vụ vẻ vang, cao cả, nhưng nặng nề. Nghề báo hiện đại đặt ra nhiều yêu cầu, kỹ năng tác nghiệp mới, nhưng những gì mà chúng ta học được từ Người về nghề báo thực sự là hành trang quý giá để các nhà báo ngày càng vững bước trên con đường tới

đích chuyên nghiệp.

Bốn là, cần phát huy tính chiến đấu của báo chí - truyền thông, bảo vệ chủ quyền trên không gian số.

Học tập tư tưởng Hồ Chí Minh về tính chiến đấu trong thời đại số, đó là báo chí - truyền thông cần nỗ lực đấu tranh vì một mục tiêu duy nhất *“Không có gì quý hơn độc lập, tự do”*. Báo chí cần nhận diện rõ những thách thức về an toàn, an ninh thông tin, đặc biệt là vấn đề chủ quyền quốc gia trên không gian số. Những hy sinh xương máu của các thế hệ cha anh để bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ trước phải được thế hệ ngày nay học tập, tiếp thu và vận dụng trong thời kỳ mới.

3.3. Tăng cường vai trò của báo chí - truyền thông trong tuyên truyền, giáo dục tri thức khoa học - công nghệ hiện đại và chuyển đổi số, góp phần thúc đẩy phát triển nhanh và bền vững

Kỷ nguyên mới đòi hỏi chúng ta phải thực hiện đột phá trong phát triển khoa học, công nghệ để phát triển lực lượng sản xuất mới đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng CNXH, hướng tới mục tiêu trở thành nước XHCN phát triển, thu nhập cao vào năm 2045. Thúc đẩy nghiên cứu, phát triển, ứng dụng khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo được xem như *“con đường duy nhất”* để Việt Nam vươn mình trong kỷ nguyên mới. Vừa qua Bộ Chính trị (Khoá XIII) đã ban hành Nghị quyết số 57 về đột phá phát triển khoa học, công nghệ và chuyển đổi số trong kỷ nguyên mới. Vì vậy, báo chí - truyền thông cần phát huy mạnh mẽ hơn nữa vai trò trong tuyên truyền, giáo dục, phổ biến tri thức khoa học, công nghệ, đường lối chính sách khoa học, công nghệ, tăng cường kết nối, tương tác giữa nhà nước, nhà khoa học, doanh nghiệp và nhân dân trong nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao tiến bộ khoa học, công nghệ phục vụ phát triển nhanh và bền vững.

Để phát huy vai trò báo chí - truyền thông trong tuyên truyền, giáo dục, phổ biến tri thức khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, cần thực hiện một số biện pháp như:

Thứ nhất, tăng cường đầu tư cho hoạt động truyền thông khoa học, công nghệ trên báo chí và

các phương tiện truyền thông khác. Đẩy mạnh hoạt động xã hội hoá trên báo, tạp chí khoa học các kết quả nghiên cứu mới nhất về khoa học, công nghệ. Phát huy vai trò báo chí - truyền thông trở thành kênh phổ biến khoa học, công nghệ hiệu quả.

Thứ hai, nâng cao trình độ khoa học, công nghệ cho đội ngũ người làm báo chí - truyền thông, nhất là báo chí - truyền thông trong lĩnh vực chuyên ngành. Tăng cường cộng tác, phối hợp hiệu quả giữa các cơ quan báo chí - truyền thông và đội ngũ chuyên gia, nhà khoa học trình độ cao trong cả nước và quốc tế.

Thứ ba, tăng cường kết nối, tương tác giữa các chủ thể trong nghiên cứu, ứng dụng khoa học, công nghệ (nhà quản lý, nhà khoa học, doanh nghiệp, người dân, ...) thông qua kênh báo chí - truyền thông.

Thứ tư, đầu tư xây dựng hệ thống tạp chí khoa học chất lượng cao và hội nhập quốc tế mạnh mẽ. Đầu tư thích đáng cho chuyên mục khoa học, công nghệ trên các báo, tạp chí, các kênh truyền thông khác.

Tựu chung, báo chí - truyền thông hiện đại ngày nay cần kế thừa và phát huy truyền thống báo chí cách mạng do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện để vững bước cùng đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam./.

(1) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG - Sự thật, H., T.13, tr. 441

(2) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.4, tr. 466.

(3) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.5, tr. 481.

(4), (6) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.7, tr. 389-390, 390.

(5), (7), (8) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.5, tr.481, 481, 191.

(9), (11) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.12, tr.171, 166.

(10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.8, tr.465.

(12) https://www.tapchiconsan.org.vn/media-story/-/asset_publisher/V8hhp4dK31Gf/content/ky-nguyen-moi-ky-nguyen-vuon-minh-cua-dan-toc-ky-nguyen-phat-trien-giau-manh-duoi-su-lanh-dao-cam-quyen-cua-dang-cong-san-xay-dung-thanh-cong-nuoc-viet.